

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 12P/61/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7124203533
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Svičinová
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2024:7124203533.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou JUDr. Antóniou Svičinovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: U. A., D.. XX.XX.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Šafárikova 112, 048 01 Rožňava, dieťa rodičov: matka O. A., D.. XX.XX.XXXX, H. N. D. G., H..Č.. N. Z. XXX a otec I. A., D.. XX.XX.XXXX, H. N. C. XXX, v konaní na návrh matky o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

- Zveruje maloletú U. A., D.. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti matky O. A.G., D.. XX.XX.XXXX.
- Otec I. A., D.. XX.XX.XXXX, je povinný prispievať na výživu maloletej U. sumou 250 eur mesačne, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred, do rúk matky, počnúc dňom 19.02.2024.
- Dlžné výživné za obdobie od 19.02.2024 do 27.06.2024 v sume 1 057 eur je otec povinný uhradiť matke do troch dní od doručenia tohto rozsudku.
- Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Rožňava č.k. 12P/209/2023-109 zo dňa 11.12.2023.

odôvodnenie:

- Matka sa návrhom doručeným Mestskému súdu Košice dňa 19.02.2024 domáhala zmeny úpravy rodičovských práv a povinností k maloletej. Navrhla, aby bola maloletá zverená do jej osobnej starostlivosti a aby súd otca zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletej sumou 400,00 eur mesačne.
- Svoj návrh dôvodila tým, že v roku 2014 sa s otcom maloletej rozviedla a dcéra a syn boli zverení do jej starostlivosti. V roku 2017 zveril súd syna do otcovej starostlivosti. Pred polrokom sa maloletá rozhodla, že chce žiť u otca a 11.12.2023 súd zveril maloletú do starostlivosti otca a matku zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 80,00 eur mesačne. Maloletá študuje 1. ročník na bilingválnom gymnáziu v Košiciach. Styk s deťmi mala neobmedzený. V januári prišla maloletá k matke s tým, že chcela ostať na celý víkend, čo jej otec zakázal. Aj keď ho prosila, trval na tom, že sa musí ihneď vrátiť. Vyhrážal sa jej, že príde k matke a urobí cirkus. Maloletá sa ho bojí. Maloletá jej povedala, že väčšinu času, čo žila u otca, bola sama doma a musela si sama variť. Preto by chcela žiť pri matke. Matkin príjem je cca 600,00 eur mesačne. Z toho platí na výživu maloletého sumu 130,00 eur mesačne, 100,00 eur cestovné, 86,00 eur pôžičku, na energie 150,00 eur, mobil a lieky 50,00 eur mesačne. Maloletá dochádza zo Z. do Košíc, čím má výdavky na stravu, ošatenie, mobil, hygienu a kultúrne vyžitie.
- Otec sa k návrhu matky vyjadril v podaní doručenom súdu dňa 06.05.2024. Podľa jeho vedomostí, matka nie je schopná zabezpečiť maloletej primeranú starostlivosť pre výchovu a štúdium. Vyjadril

pochybnosť o dôvodoch podania návrhu, či je skutočným dôvodom poskytovanie starostlivosti maloletej alebo tým matka sleduje iné zábery.

4. Matka v replike k vyjadreniu otca uviedla, že maloletá už 9 a polroka býva s matkou. Je schopná sa o ňu postarať. Maloletá u otca bývala len štyri mesiace. Väčšinu času bola maloletá doma s bratom alebo sama. Od januára prišla bývať k matke a odvtedy otec nejaví o maloletú žiaden záujem. Maloletá sa rozhodla sama, bez presvedčania, že chce bývať u matky. Nikdy nebránila deťom stretávať sa s ocom, ale otec nedovolil maloletej ostať u matky na víkend. A keď ho neposlúchla, bol k nej hrubý a vyhrážal sa jej. Všetky výdavky na maloletú platí sama. Otec bol predvolaný na pojednávanie na súd aj na úrad práce, ale ani raz neprišiel. Otec o maloletú nejaví žiaden záujem, ani jej neprispieva na výživu, preto žiadala spätné výživné od otca.

5. Otec v duplike poprel tvrdenia matky, považoval ich za nepravdivé. Matka uvádzala, že jej príjem je 650,00 eur, pričom z výpisov od zamestnávateľa je jej mesačný príjem cca 750,00 eur. Žiadal zdokladovať výdavky na energie a cestovné. Ohradil sa voči návrhu matky na určenie spätného výživného, nakoľko uvedené vzniklo pre prieťahy v konaní z dôvodu nesprávneho doručovania a zároveň mal zvýšené výdavky na maloletého, ktorý skončil stredoškolské štúdium.

6. Mestský súd Košice podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 08.04.2024, postúpil vec tunajšiemu súdu ako súdu miestne príslušnému.

7. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil listinné dôkazy, a to správy kolízneho opatrovníka z prešetrenia pomerov, súdom vyžiadané správy, ostatný spisový materiál a zistil takýto skutkový a právny stav:

8. Súd pojednával vo veci dňa 27.06.2024 v neprítomnosti otca, ktorý svoju neúčast žiadnym spôsobom neospravedlnil.

9. Matka na pojednávaní konanom dňa 27.06.2024 uviedla, že návrh podala z toho dôvodu, že dcéra žila u otca, avšak nebola tam šťastná ani spokojná, väčšinu času trávila doma sama. Keď chcela dcéra ostať u matky na víkend, kontaktovala s touto požiadavkou otca, ten jej to však nechcel dovoliť, vyhrážal sa jej cez smsku. Dcéra sa bojí k otcovi vrátiť a preto ostala v jej starostlivosti. V jej domácnosti sa dcéra nachádza od januára tohto roka. Matka nie je v kontakte s ocom maloletej. Na otázku súdu, či otec prispieva nejakým výživným, odkedy sa dcéra nachádza v starostlivosti matky, matka udala, že ani cent. Výdavky na domácnosť sú 200,00 eur na elektrinu, plyn a kúrenie. Jej výdavkom je 100,00 eur na cestovné do práce. Čo sa týka dcéry, to sú výdavky na stravu, hygienu, ošatenie a obuv. Pre dcéru cestovné do školy je 60,00 eur, ďalej sú to výdavky na školské pomôcky. Na otázku súdu, či matka je v kontakte so svojím starším synom, matka udala, že si píše sms alebo cez facebook, avšak k matke do spoločnej domácnosti nechodí.

10. Maloletá na predmetnom pojednávaní vypovedala, že s ocom nie je v kontakte. Keby chcel, tak by za ňou prišiel, alebo by ju kontaktoval, ale on o to nemá záujem. Na otázku súdu, či sa maloletá stýka so svojím starším bratom, ktorý žije v spoločnej domácnosti s ocom, maloletá udala, že veľmi málo. Na otázku, aký je vzťah so súčasným partnerom matky, maloletá udala, že momentálne je dobrý. Maloletá je v škole spokojná, na vysvedčení bude mať iba dve dvojky. Prejavila vôľu zotrvať v starostlivosti matky.

11. Zo správy ÚPSVaR Rožňava doručenej súdu dňa 18.04.2024 o prešetrení pomerov vyplynulo, že maloleté dieťa U. A.Á., D.,. XX.XX.XXXX, pochádza z manželského zväzku matky, O. A., D.. XX.XX.XXXX, N. Z. XXX a otca, I. A., D.. XX.XX.XXXX, N. C. XXX. Z toho manželského zväzku pochádza tiež plnoleté nezaopatrené dieťa H. A., D.. XX.XX.XXXX, bytom u otca. Rozsudkom Okresného súdu Trebišov, sp. zn. 8P/270/2014, zo dňa 12.12.2014 súd manželstvo rodičov rozviedol a schválil ich dohodu, na základe ktorej bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky so záväzkom otca platiť na jej výživu sumu po 80,00 eur mesačne. Rozsudkom Okresného súdu Rožňava sp. zn. 12P/209/2023 zo dňa 11.12.2023, právoplatným dňa 22.12.2023, bola schválená dohoda rodičov a maloletú U. zveril do osobnej starostlivosti otca a matku zaviazal prispievať na výživu mal. U. sumou 80,00 eur mesačne, počnúc dňom 11.12.2023. Dňa 12.04.2024 kolízny opatrovník telefonicky kontaktoval otca maloletej, ktorý návrh nepodal, na jeho dostupné telefónne číslo z podaného návrhu v konaní vo veci samej, za účelom dohodnutia termínu a času vykonania pohovoru v právnej veci návrhu o úpravu

výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletej dcére U.. Termín osobného stretnutia bol dohodnutý na 16.04.2024, s čím otec maloletej súhlasil a vzal na vedomie aj fakt, že sa má na tunajší ÚPSVaR, Ernesta Rótha 49 v Rožňave, dostaviť aj s maloletou dcérou za účelom zistenia názoru maloletej. Otec maloletej sa v dohodnutý termín na stretnutie nedostavil a nijakým spôsobom neospravedlnil svoju neúčast'. Následne kolízny opatrovník opakovane kontaktoval otca, dňa 16.04 a 17.04.2024, na jeho dostupné telefónne číslo (XXXX XXX XXX). Ani v jednom prípade otec neprijal telefonický hovor, v dôsledku čoho nebolo možné dohodnúť nový termín osobného pohovoru.

12. Zo správy zamestnávateľa matky, NAŠA s.r.o., doručenej súdu dňa 30.04.2024 vyplynulo, že matka je zamestnaná v spoločnosti na pozícii pomocník v kuchyni dňa 01.11.2017. Zamestnankyňa je zodpovedná, pracovitá, dôsledná. Od 02.01.2023 do 03.09.2023 bola dlhodobo práceneschopná kvôli operácii kolena.

13. Zo správy zamestnávateľa otca, Železničná spoločnosť Slovensko, a.s., doručenej súdu dňa 30.04.2024 vyplynulo, že pracovná morálka zamestnanca je dobrá, zamestnanec si plní všetky základné povinnosti. Menovaný nebol disciplinárne riešený a nemal absencie. Menovaný je zamestnancom spoločnosti od 01.08.2019 na pozícii rušňovodič. Priemerná čistá mzda je 1.463,86 eur mesačne.

14. Zo správy ÚPSVaR Rožňava doručenej súdu dňa 13.05.2024 o prešetrení pomerov vyplynulo, že dňa 19.04.2024 sa konalo sociálne šerenie v mieste bydliska otca, ktorý návrh nepodal, t. j. C. XXX. Otec maloletej sa v čase šetrenia nezdržoval na uvedenej adrese. Podľa vyjadrenia susedov bol v tom čase v práci. Z uvedeného dôvodu mu bolo v poštovej schránke ponechané predvolanie, aby sa dňa 22.04.2024 v čase o 10:00 hod., dostavil na tunajší ÚPSVaR za účelom zisťovania v právnej veci návrhu o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletej. Otec maloletej sa v dohodnutý termín na stretnutie nedostavil a nijakým spôsobom neospravedlnil svoju neúčast'. Následne kolízny opatrovník kontaktoval otca dňa 10.05.2024 na jeho dostupné telefónne číslo (XXXX XXX XXX), s tým, že zo strany kolízneho opatrovníka mu boli poskytnuté náhradné možné termíny vykonania pohovoru na úrade. Ani jeden termín otcovi maloletého dieťaťa z pracovných dôvodov nevyhovoval. Zo strany kolízneho opatrovníka bol otec mal. dieťaťa oboznámený o termíne pojednávania v konaní vo veci samej, t.j. 14.05.2024 o 9:00 hod., na čo otec maloletého dieťaťa uviedol, že o predmetnom termíne nemá žiadnu vedomosť. Ku všetkým podstatným skutočnostiam potrebným ku rozhodnutiu vo veci sa otec maloletého dieťaťa podľa svojho vyjadrenia vyjadril na súdnom pojednávaní. K Uzneseniu k Okresnému súdu Rožňava, sp. zn. 12P/61/2024 zo dňa 06.05.2024 na základe výzvy o vyjadrenie uviedol kolízny opatrovník, že sa s vyjadrením otca maloletého dieťaťa, ktoré bolo na súd doručené 06.05.2024, oboznámil a skutočnosti v ňom uvedené vzal na vedomie. Na základe uvedených skutočností kolízny opatrovník uviedol, že v právnej veci návrhu o úpravu výkonu rodičovských práva a povinností sa vyjadril na súdnom pojednávaní po vylúčení účastníkov konania a po oboznámení sa so súdom vyžadovanými dôkazmi.

15. Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 11.12.2023, sp.zn.: 12P/209/2023-109, súd schválil dohodu rodičov, v zmysle ktorej mal. U. A., D.. XX.XX.XXXX, sa zveruje do osobnej starostlivosti otca I. A., D.. XX.XX.XXXX. Matka O. A., D.. XX.XX.XXXX, sa zaväzuje prispievať na výživu mal. U. sumou 80,00 eur mesačne, počnúc dňom 11.12.2023. Styk matky s maloletou sa neupravuje.

16. Podľa ust. § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia §25 a §26 sa použijú primerane.

17. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že od januára tohto roka žije maloletá pri matke. Matka návrh dôvodila tým, že maloletá bola väčšinu času sama doma, sama si musela variť. Maloletá nebola u otca spokojná ani šťastná. Keď chcela maloletá stráviť víkend u matky, otec sa mal maloletej vyhrážať. Vzťah medzi otcom a maloletou je zjavne narušený, nakoľko odkedy žije maloletá pri matke, nie je v kontakte s otcom ani otec maloletej nekontaktuje. Uvedené potvrdila aj maloletá vo svojej výpovedi na pojednávaní. Vzhľadom k veku maloletej a jej jednoznačne prejavenej vôli, v najlepšom záujme maloletej bude, ak ostane v starostlivosti matky, ktorá má vytvorené podmienky pre starostlivosť a priaznivý vývin maloletej. Otec sa síce vyjadril, že podľa jeho vedomostí, matka nie je schopná zabezpečiť maloletej primeranú

starostlivosť pre výchovu a štúdium, vyjadril pochybnosť o dôvodoch podania návrhu, či je skutočným dôvodom poskytovanie starostlivosti maloletej alebo tým matka sleduje iné zábery, avšak to nijakým spôsobom nešpecifikoval ani nekonkretizoval. Proti jeho neurčitým tvrdeniam stojí aj to, že napriek tomu, že otec tvrdí, že matka nie je schopná sa o dcéru postarať, túto u matky nechal a žiadnym spôsobom sa s ňou nekontaktuje. Otec sa pojednávania nezúčastnil, zámerne nepreberal poštu a nereagoval ani na predvolania kolízneho opatrovníka. V zmysle uvedeného možno zhrnúť, že otec nepredstavuje pre maloletú bezpečie a stabilitu, dokonca možno mať pochybnosti aj o ochrane dôstojnosti maloletej, nakoľko ako vyplynulo z jej a matkinho vyjadrenia, po tom, čo maloletá zotrvala v domácnosti matky, sa jej mal otec vyhrážať. Preto nie je možné, aby maloletá zotrvala v osobnej starostlivosti otca.

18. Podľa ust. § 62 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

19. Od času, kedy maloletá opustila domácnosť otca a presťahovala sa k matke, otec maloletú žiadnym spôsobom nekontaktoval, neprispieval na výživu maloletej. Otec je zamestnaný ako rušňovodič v spol. Železničná spoločnosť Slovensko, a.s., ktorého čistý (priemerný) mesačný príjem dosahuje výšku 1.400,00 eur mesačne. S poukazom na ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine súd o vyživovacej povinnosti otca k maloletej rozhodol tak, že otca zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletej sumou 250,00 eur mesačne, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred, do rúk matky, počnúc dňom 19.02.2024. Súd vyhovel matke a priznal spätné výživné od podania návrhu. V tom čase už bola maloletá v domácnosti matky a matka sama zabezpečovala všetky potreby maloletej. Otec sa na jej potrebách žiadnym spôsobom nepodieľal, ničím neprispel a maloletú nekontaktoval. Ako bolo vyššie uvedené, výdavky na maloletú sú na stravu, ošatenie, hygienu a výdavky súvisiace so školou a cestovným. Sú to bežné výdavky na maloleté dieťa, ktoré nie je potrebné preukazovať. Pri určovaní výšky výživného súd uplatnil metodiku tabuľkového výživného vychádzajúc z čistého príjmu otca (1 400,00 eur), počtu vyživovacích povinností (dve) a etapy života dieťaťa (stredná škola). Výživné v sume 250,00 eur rovnako zodpovedá odôvodneným potrebám dieťaťa.

20. Súd priznal zvýšené výživné od 19.02.2024, čím povinnému otcovi vzniklo dlžné výživné za uvedené obdobie do 27.06.2024 v úhrnnej sume 1.057,00 eur (za mesiac február je dlžné výživné 89,00 eur, za mesiace marec až máj je dlžné výživné 750,00 eur (3x 250,00 eur), za mesiac jún je dlžné výživné 218,00 eur), ktoré je otec povinný uhradiť k rukám matky do troch dní od doručenia tohto rozsudku.

21. Súd o povinnosti nahradiť trovy konania nerozhodoval v zmysle ust. § 57 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia v troch vyhotoveniach, ktoré sa podáva na Okresný súd Rožňava a o odvolaní rozhodne Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1, 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Podľa § 376 CMP, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa podľa z. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.